

Limitarea schimbărilor climatice globale la 2 grade Celsius

Rezumat

Comunicarea – element cheie al noii strategii a Comisiei pentru energie și schimbările climatice – prezintă propuneri de măsuri care ar trebui luate de Uniunea Europeană și de comunitatea internațională pentru a evita consecințele ireversibile pe care le pot provoca schimbările climatice globale. În acest scop, creșterea temperaturii globale trebuie limitată la cel mult 2°C față de nivelurile perioadei preindustriale. Principala propunere a Comisiei se referă la reducerea, până în 2020, de către grupul statelor dezvoltate, a emisiilor de CO₂ și de alte „gaze cu efect de seră” responsabile de încălzirea planetară cu aproximativ 30% față de nivelurile din 1990, în virtutea unui viitor acord internațional. UE ar trebui să deschidă calea prin asumarea unui angajament unilateral de a-și reduce propriile emisii cu cel puțin 20% până în 2020; această reducere ar trebui să ajungă la 30% în condițiile unui acord internațional satisfăcător. Pe termen lung, aceste emisii ar trebui să fie reduse din ce în ce mai mult, iar țările în curs de dezvoltare vor trebui să participe și ele la acest efort mondial: până în 2050, emisiile la nivel global vor trebui reduse cu până la 50% față de nivelurile din 1990.

De ce trebuie luate astfel de măsuri?

Schimbările climatice reprezintă una din cele mai grave probleme sociale, economice și de mediu cu care se confruntă omenirea și acestea sunt deja o realitate. Este nevoie de măsuri urgente pentru a limita schimbările climatice astfel încât acestea să ajungă la un nivel gestionabil și pentru a preveni apariția unor pagube grave de ordin fizic și economic. Protocolul de la Kyoto reprezintă o primă etapă importantă pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, însă data limită pentru realizarea obiectivelor acestuia este 2012; în consecință, trebuie definite acțiuni suplimentare la nivel internațional pentru perioada următoare. În opinia Comisiei, UE trebuie să adopte măsuri interne pentru reducerea în continuare a propriilor emisii și să ia inițiativă la nivel internațional pentru a asigura respectarea limitei de 2°C pentru încălzirea globală.

Cui se adresează comunicarea?

Comunicarea se adresează Consiliului European de primăvară, care se va desfășura în zilele de 8 și 9 martie la Bruxelles. Acest summit al conducătorilor europeni trebuie să ia o decizie cu privire la o abordare globală în privința politicilor europene privind energia și schimbările climatice. Deciziile acestora asupra viitoarelor etape ale politicii comunitare privind schimbările climatice trebuie să faciliteze eforturile existente pentru a ajunge la un nou acord internațional privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră după 2012. Comunicarea va fi discutată, într-o primă etapă, de miniștrii mediului din statele membre, care se întrunesc în data de 20 februarie la Bruxelles.

Care sunt elementele principale ale propunerilor Comisiei?

- Limitarea încălzirii globale la 2°C este atât fezabilă din punct de vedere tehnic, cât și viabilă din punct de vedere economic, în condițiile în care comunitatea internațională acționează imediat. După cum s-a afirmat recent în Raportul Stern privind aspectele economice ale schimbărilor climatice, avantajele obținute în urma măsurilor luate pentru limitarea încălzirii globale depășesc cu mult costurile aferente reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. Orice întârziere a acestor măsuri va duce la creșterea costurilor economice și a pagubelor materiale provocate pe termen lung de schimbările climatice.
- Reducerea emisiilor cu 30% de către țările dezvoltate, până în 2020, reprezintă o etapă esențială pentru realizarea obiectivului pe termen lung de a reduce emisiile globale, până în 2050, cu 50% față de nivelurile din 1990. Doar o reducere de asemenea amploare va permite atingerea obiectivului de 2°C, care, la rândul său, va împiedica perturbarea majoră și ireversibilă a sistemului climatic global.
- UE ar trebui să ia în continuare inițiativa printr-un angajament unilateral de a-și reduce propriile emisii cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 până în 2020. Această cifră ar trebui să crească până la 30%, în virtutea unui acord internațional satisfăcător privind reducerea emisiilor la nivel global după 2012. Reducerea emisiilor în UE va fi considerabil facilitată prin măsurile prevăzute în Revizuirea strategică a politicii energetice europene, care se adaugă altor măsuri deja în vigoare.
- În următoarele decenii, țările dezvoltate ar trebui să își asume în continuare o mare parte din efortul global de reducere a emisiilor, după cum o fac deja în temeiul Protocolului de la Kyoto. Cu toate acestea, menținerea temperaturii globale în limita celor 2°C va necesita, de asemenea, participarea statelor în curs de dezvoltare. Acestea ar trebui să înceapă să reducă rata de creștere a emisiilor în cel mai scurt timp posibil, urmând ca ulterior să-și reducă emisiile, exprimate în valoare absolută, cu începere din 2020-2025. În acest sens, țările în curs de dezvoltare au la dispoziție mai multe opțiuni care le-ar aduce beneficii economice și sociale imediate și care nu ar afecta eforturile acestora de creștere economică și reducere a sărăciei.
- Pentru monitorizarea eficientă a schimbărilor climatice, este esențial să se pună capăt despăduririlor din zona tropicală în următoarele două decenii, urmând ca ulterior să fie puse în aplicare programe de împădurire sau de reîmpădurire. În acest moment, despăduririle sunt răspunzătoare pentru aproximativ 20% din emisiile de gaze cu efect de seră la nivel mondial, procent care este superior celui aferent transporturilor. În cadrul convenției Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice au loc discuții având drept obiectiv crearea unor stimulente adecvate pentru reducerea despăduririlor.

- Schemele de comercializare a emisiilor la nivelul întreprinderilor, precum Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU – ETS), vor constitui instrumente importante care vor permite garantarea faptului că țările dezvoltate își vor atinge obiectivele viitoare în condiții de preț avantajoase.
- Cadru internațional pentru combaterea schimbărilor climatice după 2012 ar trebui să permită relaționarea schemelor de comercializare comparabile din diverse regiuni. În acest mod, EU ETS va constitui punctul de referință al unei rețele mondiale de comercializare a emisiilor de carbon. Domeniul de aplicare al Mecanismului de dezvoltare curată instituit de Protocolul de la Kyoto ar trebui extins după 2012 pentru a acoperi, de exemplu, întregi sectoare naționale, nu doar proiecte individuale.

Cum va reuși Uniunea Europeană să realizeze aceste reduceri?

Comunicarea identifică o serie de măsuri pentru reducerea în continuare a emisiilor produse de Uniunea Europeană, printre care:

- creșterea eficienței energetice a Uniunii Europene cu 20% până în 2020, în conformitate cu Planul de acțiune privind eficiența energetică anunțat de Comisie în octombrie 2006;
- creșterea ponderii energiei regenerabile cu 20% până în 2020;
- punerea în aplicare a unei strategii sigure pentru mediul înconjurător de promovare a utilizării industriale a tehnicilor de captare și stocare a carbonului;
- consolidarea și extinderea schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră;
- limitarea emisiilor cauzate de transporturi prin măsuri axate, de exemplu, pe industria automobilelor, aviația civilă și combustibilii pentru transport;
- reducerea emisiilor de CO₂ produse de alte sectoare, cum ar fi imobilele de locuințe și cele comerciale și a emisiilor de alte gaze cu efect de seră provenind din diverse surse;
- o nouă creștere semnificativă a bugetului UE alocat cercetărilor din domeniul climatic, energetic și al transporturilor după 2013, similară celei efectuate pentru cel de-al șaptelea Program-cadru al Comunității Europene privind cercetarea (2007-2013).